A DOKUMENTUMOT ELEKTRONIKUS
ALÁÍRÁSSAL LÁTTA EL:

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

A Budapest Környéki Törvényszék
mint másodfokú bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: 4.Pf.20.828/2020/17.

A tanács tagjai: Vargáné dr. Erdődi Ágnes a tanács elnöke
dr. Szabó Györgyi előadó bíró
dr. Gajdos István bíró

A felperes: Intrum Zrt.
(1139 Budapest, Fiastyúk utca 4-8.)

A felperes képviselője: Ügyvédi Iroda
ügyintéző dr. ügyvéd
(Budapest, . emelet)

Az alperes:
)

Az alperes képviselője: dr. Lajos Sándor ügyvéd
(1093 Budapest, Boráros tér 3. III/9)

A per tárgya: kölcsöntartozás megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és határozat száma:
Nagykőrösi Járásbíróság
2.P.20.080/2019/30.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:
Az alperes
2.P.20.080/2019/32.

Rendelkező rész

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja és a keresetet elutasítja, az alperes perköltségviselési kötelezettségét mellőzi.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek) forint együttes első-, másodfokú perköltséget.

Feljogosítja az alperest, hogy a NAV illetékes adóigazgatóságától 21.277 (huszonegyezer-kettőszázhetvenhét) forint illetéket visszaigényeljen.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy a 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 555.229 Ft-ot és annak 2014. május 01. napjától a kifizetésig számított, a késedelemmel érintett naptári félévét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Alperes fellebbezése

[2] Az ítélet ellen az alperes élt fellebbezéssel, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára való utasítását kérte a Pp. 371. § (2), valamint 381. §-a alapján. Álláspontja szerint a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítése szükséges. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében rögzített indokolási kötelezettségének csak formailag tett eleget. Eljárási szabálysértésként jelölte meg továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a felperes részére bizonyítási kötelezettség teljesítésére újabb és újabb határidőt adott, illetőleg a felperes helyett szerezte be a bizonyítékokat.
Másodlagosan indítványozta a Pp. 383. § (2) bekezdésének második fordulata és a (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperesi kereset elutasítását, valamint a felperes perköltségben való marasztalását.
A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1), valamint 369. § (3) bekezdés a.), e) pontjaira alapította.

[3] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi előadást a felmondás, a szerződés létre nem jötte, valamint a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (Fhtv) 11. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettség tekintetében nem teljeskörűen, vagy nem pontosan rögzítette. Álláspontja szerint a perbeli esetben az rPtk. 205/B. § (1) bekezdésében meghatározott konjunktív feltételek nem teljesültek, nem került bizonyításra, hogy a felperesi jogelőd ténylegesen lehetővé tette volna az alperesnek, hogy az általános szerződési feltételek tartalmát megismerje, így az általános szerződési feltételek nem is váltak a szerződés részévé.

[4] A felmondás érvénytelensége kapcsán előadta, hogy az ellenkérelmében nem csak a Ptk. 214. § (1) és 321. § (1) bekezdésére hivatkozott, hanem a Ptk. 199., 200. § (2) bekezdésére, a 302. § b) pontjára és a 303. § (3) bekezdésére is, figyelemmel arra, hogy jogosulti késedelem állt fenn, hiszen a felperesi jogelőd a szükséges nyilatkozatokat nem tette meg, azokkal késedelembe esett. Kiemelte, hogy a felperes

sem a felmondásban, sem az elsőfokú eljárásban nem adott választ arra, hogy a felmondásban rögzített 556.665,72 Ft összegű tartozás miből tevődik össze. Fenntartotta azon jogi álláspontját is, hogy a felek között nem volt konszenzus a kamat, a THM, a futamidő, a késedelmi kamat és a költségek vonatkozásában, így a perbeli szerződés nem jött létre. Álláspontja szerint, amennyiben ezen elemek valamely általános szerződési feltételben kerültek rögzítésre, úgy azt a feleknek egyedileg meg kellett volna tárgyalniuk, mivel az rPtk. 205. § (2) bekezdése alapján a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Tévesnek minősítette az elsőfokú bíróságnak azt a jogi álláspontját, hogy azon körülményből, hogy az alperes 2011. szeptember 02. napján, a hiteligényléskor a szerződési feltételekről előzetesen tájékozódott, az következik, hogy az alperesnek lehetősége volt arra, hogy a kikötések tartalmától a felek eltérjenek vagy módosítsák, így ezen szerződések kikötések egyedileg megtárgyaltnak tekintendőek a 2/2011. PK. vélemény 2. pontja értelmében.

[5] Fenntartotta, hogy a perbeli kölcsönszerződés az Fhtv. rendelkezései alapján érvénytelen. Elsődlegesen hivatkozott arra, hogy az Fhtv. 6. § (3) bekezdése szerinti, az előzetes és az Fhtv-ben foglalt követelményeknek megfelelő formanyomtatvány nem volt a perbeli esetben, ami azt is jelenti, hogy nincs olyan okirat, ami a jogszabályoknak megfelelő tájékoztatás megadását igazolná. Tévesnek minősítette az elsőfokú bíróság jogi álláspontját abban a vonatkozásban, hogy mivel az Fhtv. ezen rendelkezés megsértéséhez nem fűzi a szerződés semmisségének a következményeit, ezért az érvénytelenség nem állapítható meg. Érvelése szerint ez a megközelítés lényegében kiüresíti a Ptk. 200. § (2) bekezdését.

[6] Érvelése szerint az Fhtv.16. § (1) bekezdés azon rendelkezéséből, hogy a hitelszerződésnek egyértelműen és tömören kell tartalmaznia az 1-től 24. sorszám alatt meghatározott tartalmi kellékeket, az következik, hogy ezen elemeknek az egyedi hitelszerződés részét kell képezniük, azok nem rögzíthetőek az általános szerződési feltételekben.
Megismételte, hogy az Fhtv. 16. § (1) bekezdés 7. pontja alapján az egyedi szerződés csak a 24,09 % kamatlábat, a 8. pont szerint csak a THM 29,02 %-os mértékét, a 14. pontja alapján pedig csak a 15.000 Ft hitel bírálati díjat tartalmazza, a törvényben meghatározott egyéb feltételeket nem. Fenntartotta, hogy az általános szerződési feltételek kamatlábra, THM-re, illetőleg díjra, költségre vonatkozó rendelkezései nem vehetőek figyelembe, egyebekben pedig állította, hogy az sem meríti ki a törvényi követelményeket.
Az Fhtv. 16. § (1) bekezdés 13. pontja szerinti semmisségi ok körében kifejtette, hogy a perbeli szerződés III. pontja tartalmaz utalást a [illegible] számú bankszámlára, azonban az azzal kapcsolatos díjakat, költségeket, egyéb fizetési kötelezettségeket nem tartalmazza. Álláspontja szerint a számla fenntartása vélhetően kötelező volt, hiszen erre történt a folyósítás és erre kellett a törlesztéseket is teljesíteni, bár a szerződés erre vonatkozóan sem tartalmaz kifejezett rendelkezéseket.
Az Fhtv. 16. § (1) bekezdés 15. pontjával kapcsolatban kiemelte, hogy a perbeli szerződés még csak utalást sem tartalmaz a késedelmi kamatra, ahogy semmilyen más olyan fizetési kötelezettségre sem, amely a szerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítéséből származik. A 13. és 15. ponttal kapcsolatban sérelmezte, hogy a felperes ezen érvénytelenségi okok tekintetében nem tett nyilatkozatot és erre vonatkozóan az elsőfokú ítélet sem tartalmaz megállapításokat.

Állította továbbá, hogy a szerződés Fhtv. 16. § (1) bekezdés 16., illetőleg 19. és 21. pontjai alapján is semmisnek minősül, állítva, hogy az egyedi szerződés ezen vonatkozásokban nem tartalmaz rendelkezést, az ÁSZF rendelkezései nem vehetőek figyelembe, egyebeken azok sem kimerítően nyújtanak szabályokat.

[7] Álláspontja szerint a felperes az összegszerűség körében bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Fenntartotta, hogy a felperes köteles lett volna kimunkálni a keresetet tartalmazó iratban a tartozás összegszerűségét, a tartozás minden egyes tényezője tekintetében az alkalmazott matematikai műveletek közlésével feltüntetve, hogy az egyes tételek felszámításának az elszámolás sorrendjének mi a jogszabályi vagy a szerződéses jogalapja. Hivatkozott arra, hogy a felperes a keresetet tartalmazó iratban a kereset összegszerűsége körében tényelőadást nem tett, bizonyítékot nem csatolt és az elsőfokú bíróságot kérte, hogy a jogelődjét keresse meg a bizonyítékok beszerzése érdekében. Hangsúlyozta, hogy nem az eljáró bíróság feladata a felperes helyett a bizonyítékok beszerzése, különös tekintettel arra, hogy az engedményező köteles az engedményes rendelkezésére bocsátani az iratokat.

[8] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a felperes elkésetten benyújtott – ebből következően hatálytalan – 11. sorszám alatti válaszirata vonatkozásában lehetőséget adott a felperesnek, hogy az abban foglaltakat a 2019. október 29. napján megtartott tárgyaláson szóban előadja, illetőleg határidőt engedélyezett a hiteltörténeti kimutatás benyújtására. Részletesen idézte, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes által F/13. szám alatt benyújtott hiteltörténeti kimutatással kapcsolatosan milyen hiányosságokra mutatott rá, és állította, hogy a felperes az ezt követően, 2019. december 06. napján kelt „Nyilatkozat" elnevezésű beadványában, bár valamiféle tényelőadást már tett az F/13. szám alatti melléklet vonatkozásában, de lényegében nem válaszolt az azzal kapcsolatos észrevételekre.
Álláspontja szerint a bankszámlakivonatok bizonyítékként nem vehetők figyelembe, mert az elsőfokú bíróság a felperes helyett nem volt jogosult a bizonyítékok beszerzésére, illetőleg az alperes nem adott felmentést sem a banktitok, sem egyéb személyes adat vonatkozásában a felperesi jogelőd részére. Hivatkozott továbbá arra, hogy a bankszámlakivonatok egyébként sem alkalmasak az összegszerűség bizonyítására.

[9] Perköltsége megállapítását az iratokhoz A/2. szám alatt csatolt ügyvédi megbízási szerződés alapján kérte akként, hogy a felperes azt közvetlenül a jogi képviselő részére fizesse meg. Fellebbezésén [illegible] illetéket rótt le.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[10] A fellebbezés alapos.

[11] Az elsőfokú bíróság olyan lényeges eljárási szabálysértést nem követett el, ami az ügy érdemi döntésére kihatott, ezért a másodfokú bíróság a fellebbezést érdemben bírálta el. Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban az arra alapított érdemi döntését a másodfokú bírság a szerződés érvénytelenségére irányuló alperesi kifogás elbírálása körében nem osztotta.

[12] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy 2011. szeptember 15.napján a felperes jogelőd és az alperes között kölcsönszerződés létrejött, és annak részét képezte az általános szerződés feltételek, a lakossági üzletszabályzat és az általános üzleti feltételek. Az egyedi szerződés 3. pontjában az adós kijelentette, hogy a kölcsön általános szerződési feltételeit, valamint a bank lakossági üzletszabályzatát, általános üzleti feltételeit a banktól átvette, az azokban foglaltakat megismerte és magára nézve kötelezőnek tekinti. Az egyedi szerződésben tett ezen nyilatkozatával szemben az alperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a szerződéskötéskor ezen okiratokat nem vette át, azok tartalmát nem ismerhette meg. Erre vonatkozóan azonban az alperes bizonyítást nem ajánlott fel, így az rPtk. 205/B. §-a alapján az általános szerződési feltételek a kölcsönszerződés részévé váltak.

[13] A másodfokú bíróság ugyanakkor annyiban nem osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, hogy önmagában azon körülményből, hogy az általános szerződési feltételeket a szerződéskötést megelőzően az alperes megismerhette, az alperesnek reális lehetősége volt arra, hogy azok tartalmát módosítsa, és ezért azok egyedileg megtárgyaltnak tekintendőek.
A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen szerződés feltételek az rPtk. 205/A. § (1) bekezdése alapján általános szerződési feltételnek minősülnek, mivel megvalósul azon feltétel, hogy azt a felperesi jogelőd több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, az adós közreműködése nélkül előre meghatározta, azokat a felek egyedileg nem tárgyalták meg, ugyanakkor a fentiek szerint az rPtk. 205/B. § (1) bekezdése alapján ezek a szerződés részévé váltak.

[14] Az rPtk. 205. § (2) bekezdése szerint a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Az rPtk. 523. § (1) bekezdése értelmében kölcsönszerződés alapján a pénzintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátani, az adós pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni. A kölcsönszerződés lényeges eleme tehát a felek főszolgáltatása, a hitelező által nyújtott kölcsön összege, valamint az adós visszafizetési kötelezettsége, a szerződés visszterhességére figyelemmel a kamat mértéke. A szerződés lényeges elemeit a perbeli kölcsönszerződés - egyebekben annak egyedi része is tartalmazza- így a kölcsönszerződés létrejött.
Az elsőfokú bíróság a szerződés létrejöttével kapcsolatban helytállóan hivatkozott a BH 2018.230. számú jogesetére is, mely szerint önmagában az a körülmény, hogy a felperesi jogelőd a főkötelezettségének eleget tett, a kölcsönt nyújtotta, az alperes azt felhasználta és a törlesztést megkezdte, megalapozatlanná teszi azt a hivatkozást, hogy a szerződés a lényeges tartalmi elemek hiányában létre sem jött a felek között.

[15] A másodfokú bíróság ugyanakkor eltérő jogi álláspontot foglalt el a szerződés érvényessége körében. A szerződéskötéskor hatályos Fhtv. 16. § (1) bekezdése 1-24. pontig határozza meg azokat az elemeket, amelyeket a hitelszerződésnek egyértelműen és tömören kell tartalmazni. Az (5) bekezdés semmisnek minősíti azt a szerződést, amely nem tartalmazza a 16. §-ban meghatározott tartalmi elemeket. Az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást az alperesi érveléssel szemben akként, hogy az Fhtv. 16. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeket a hitelszerződésnek kell tartalmaznia. Tekintettel arra, hogy a perbeli szerződés részét képezi az egyedi szerződés, az ÁSZF, a lakossági üzletszabályzat és az általános üzleti feltételek, így

ezek együttes vizsgálata alapján állapítható meg az, hogy a szerződés a jogszabályban előírt tartalmi elemeket magában foglalja-e. Annyiban azonban helytálló az alperes hivatkozása, hogy abból a rendelkezésből következően, hogy ezeket egyértelműen és tömören kell tartalmaznia a hitelszerződésnek, nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, hogyha több különböző okiratban elszórtan, nehezen összeszedhetően helyezkednek el a jogszabály által érvényességi kellékként meghatározott tartalmi elemek.

[16] Ezt meghaladóan osztotta a másodfokú bíróság azon alperesi hivatkozást, hogy a perbeli szerződés nem tartalmazza a 16. § (1) bekezdés 13., illetőleg 15. pontjában foglaltakat. A 16. § (1) bekezdés 13. pontja a hitelszerződés kötelező tartalmi elemeként jelöli meg a fizetési számlához vagy a készpénz helyettesítő fizetési eszközhöz kapcsolódó valamennyi jutalékot, díjat, költséget, vagy egyéb fizetési kötelezettséget, kivéve, ha a fizetési számla fenntartása nem kötelező.
A perbeli esetben peradat, hogy az alperes a kölcsön nyújtásával egyidejűleg a felperesi jogelődnél számlát nyitott, a kölcsönösszeg átutalása ezen bankszámlára történt, illetőleg a fizetést az alperes ezen bankszámláról teljesítette.
A felperes ezen érvénytelenségi okkal kapcsolatban előadást nem tett, nem jelölte meg, hogy a szerződés mely része tartalmazza ezen kötelező kelléket, illetőleg amennyiben a felek megállapodása alapján ezt a kondíciós lista tartalmazza, azt nem csatolta a periratokhoz. Az Fhtv. 16. § (1) bekezdés 15. pontja szerint a kölcsönszerződésnek tartalmaznia kell a késedelmi kamatot, vagy az egyéb olyan fizetési kötelezettséget, amely a szerződésben vállalt kötelezettség nem teljesítéséből származik. A felperes ezen kötelező elem tekintetében sem tette meg nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a szerződés ezen tartalmi elemet rögzíti.
Tekintettel arra, hogy az Fhtv. szerződéskötéskor hatályos 16. § (5) bekezdése az egyes tartalmi elemek hiányához rendkívül súlyos jogkövetkezményt kapcsolt, a szerződést semmissé nyilvánította, így a másodfokú bíróság megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen. Érvénytelen szerződésre jogot nem lehet alapítani, így a felperes marasztalásra irányuló keresete elutasítandó volt, erre figyelemmel a másodfokú bíróság az egyéb fellebbezési érvelést nem vizsgálta.

[17] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján fellebbezett részében megváltoztatta és a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság az alperes 2021. január 29. napján érkezett – elkésett – ellenkérelem és fellebbezés változtatás iránti kérelmét a Pp. 373. § (1), (2) bekezdése, 375. § (1) bekezdése, és 217. § (1) bekezdése alapján elutasította, figyelemmel arra, hogy az alperes 2020. december 14-én vette kézhez az Engedményezési Okiratot.

Záró rész

[18] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a másodfokú bíróság kötelezte a felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperes javára az fellebbezési érték után jár t illetékből, valamint 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a csatolt megbízási szerződés szerint, - figyelemmel az ügyben tartott tárgyalások, valamint benyújtott előkészítő iratok számára is, azaz Ft ügyvédi munkadíjból álló együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére. A másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a Pp. 83. § (1) bekezdése

alapján a pervesztes fél a pernyertes fél perköltségét téríti meg. Ebből az is következik, hogy a pervesztes fél az ellenérdekű fél részére köteles az ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére, arra nincs jogi lehetőség, hogy a bíróság közvetlenül a jogi képviselő javára állapítsa meg a pervesztes fél fizetési kötelezettségét.

[19] A másodfokú bíróság észlelte, hogy az alperes az illetéket nem a fellebbezési érték, hanem [redacted] után rótta le, így 21.277 Ft illeték visszaigénylésére jogosult az 1990. évi XCIII. törvény 80. § (1) bekezdés i./ pontja alapján.

Budapest, 2021. június 15.

Vargáné dr. Erdődi Ágnes sk. a tanács elnöke	dr. Szabó Györgyi sk. előadó bíró	dr. Gajdos István sk. bíró